

К. Бровко

МОБІЛЬНІ ЗАСТОСУНКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

К. Бровко

MOBILE APPLICATIONS AS A TOOL TO SUPPORT PEOPLE WITH DISABILITIES

У XXI ст. цифрові пристрої посідають особливе місце в повсякденному житті людини. Однак надзвичайно важливими, корисними та незамінними помічниками вони стають для людей з інвалідністю, чисельність яких у світі, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, становить понад один мільярд. Суспільство активно рухається та працює над удосконаленням технологій, які поліпшують якість життя людей з інвалідністю.

Аналіз наукових публікацій переконливо свідчить, що цифрові пристрої можуть значно покращити самостійність користувачів із порушеннями слуху, зору, рухливості та когнітивних функцій. Перспективні дослідження науковців, розробників, клініцистів, педагогів, опубліковані в журналі “Journal of Assistive Technologies”, пропонують як прості та доступні допоміжні технології, так і інноваційні рішення. Наприклад, стаття про те, як фізичні головні перемикачі можна замінити віртуальними пристроями, зменшуючи втому та незадоволення користувачів, підкреслює важливість розвитку мобільних застосунків.

Аналіз платформ також свідчить про широкий попит на мобільні застосунки для людей з інвалідністю. Розглянемо деякі із них:

1. “Open Sesame — Touch Free Control”. Застосунок розробила людина з інвалідністю. Він є корисним для користувачів із порушеннями опорно-рухової функції. Програма зчитує рухи головою, адаптує їх під відповідні дії на пристрої.
2. “Spread Signs”. Найбільший у світі словник жестової мови з понад 300000 знаками. Його словник охоплює понад десять мов, зокрема українську та англійську.
3. “Sullivan+”. Ця програма спрямована на візуальну допомогу для покращення доступності для людей із повною втратою зору або зі слабким зором, через озвучування інформації, яку сприймає камера смартфона.
4. “Cash Reader”. Застосунок допомагає незрячим людям розпізнавати номінал купюри і валюту. З ним користувачі можуть безбар'єрно відвідувати магазини та здійснювати покупки.
5. “Brailiac: Braille Tutor”. Допомагає опанувати шрифт Брайля людям з вадами зору.
6. “Assistive Touch”. Асистент, який допомагає людям з порушенням рухової функції рук виконувати в гаджеті основні дії: перезапустити пристрій; регулювати гучність; зробити знімок екрана тощо.
7. “Miracle Modus”. Мобільний застосунок, який створила людина, що має діагноз аутизм. Мета цієї розробки — пом'якшення сенсорного перевантаження та заспокійливий ефект.

Значені та інші новітні цифрові розробки допомагають людям з інвалідністю в повсякденному житті поліпшувати спілкування з іншими, спрощують виконання домашніх справ, уможливають переміщення приміщеннями та містом, здійснювати покупки, дають можливість навчатися та працювати онлайн, здобувати освіту,

соціалізуватися тощо. Зауважимо, що для людей з обмеженими можливостями також створюється спеціальне обладнання, розробляється спеціалізоване програмне забезпечення, які також підвищують якість життя. Наприклад, програми, які полегшують спілкування або дозволяють не задіювати руки при роботі з пристроями тощо. Однак саме мобільні застосунки є більш доступними за ціновою політикою, вони поєднують у собі візуальну та аудіальну складові сприйняття інформації, що дозволяє впливати на користувача. Отже, у наш час мобільні застосунки є головним інструментом підтримки для людей із інвалідністю. Їх популярність та попит користувачів підкреслюють важливість подолання бар'єрів, з якими стикаються люди з інвалідністю в суспільстві щоденно.

Сучасні бібліотеки мають активно використовувати та пропагувати мобільні застосунки для людей з інвалідністю. Це дозволить користувачам повноцінно отримувати повний спектр бібліотечних продуктів та послуг, відвідувати заходи, отримувати рівний доступ до ресурсів тощо. Використання спеціалізованих мобільних застосунків разом зі спеціалізованим обладнанням та програмним забезпеченням у бібліотечному обслуговуванні не лише надасть змогу людям з інвалідністю самостійно користуватися наявними ресурсами, але й сприятиме особливій підтримці, розвитку інклюзивності, дозволить відчувати себе повноправним членом суспільства.

О. Стольник

НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ КОРИСТУВАЦЬКОГО ІНТЕРФЕЙСУ ІНСТИТУЦІЙНИХ РЕПОЗИТАРІЇВ

O. Stolnik

DIRECTIONS OF OPTIMIZATION OF THE USER INTERFACE OF INSTITUTIONAL REPOSITORIES

Інституційні репозитарії (ІР) відіграють ключову роль у збереженні та поширенні наукових досліджень. Проте їхня ефективність значною мірою залежить від зручності використання. Недосконалий користувацький інтерфейс, складна навігація та перевантаженість метаданими є бар'єрами для доступу до наукової інформації. Актуальність дослідження зумовлена значним потенціалом інституційних репозитаріїв як джерел якісних наукових текстів, який залишається нереалізованим через недосконалість користувацького інтерфейсу. Відсутність зручних механізмів пошуку та навігації ускладнює доступ до цінної інформації, що стримує розвиток відкритої науки.

Метою дослідження є розробка рекомендацій щодо покращення UX інституційних репозитаріїв для підвищення доступності та зручності використання наукових ресурсів. Основні завдання:

- Аналіз проблем користувацького інтерфейсу ІР, зокрема на платформі DSpace, яка є найбільш розповсюдженою в Україні, та виявлення ключових бар'єрів, що перешкоджають ефективному використанню її потенціалу.
- Вивчення міжнародного досвіду впровадження UX-підходів у бібліотечній сфері;
- Формулювання принципів дизайну головної сторінки репозитарію для зменшення когнітивного навантаження користувачів та економії ресурсів адміністраторів ІР, які не мають спеціалізованих знань у сфері дизайну.